

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Sinoadele noastre și „Szabadság”.

Sibiu, 31 Maiu n.

Hotărârile sinoadelor bisericești noastre gr. ort. române, referitoare la noua lege școlară, formează obiect de înverșunat atac la adresa factorilor cari au contribuit la votarea lor, și anume, în coloanele ziarului „Szabadság” din Murăș-Oșorhei, numărul de Duminecă.

Nu voim să polemizăm cu dnii dela foaia aceasta, pentru că noi nu știm să scriem în tonul lor, și bunul simț nici nu ne permite să întrebuițăm cuvinte pe cari le întrebuițează ei; dar unele lucruri totuși ținem că e de lipsă să le lămurim și să le rectificăm, chiar și cu risicul de a nu lua aceia, pe cari îi privește, act de îndreptările noastre.

Intâiu de toate nu corăspunde adevărului, că sinoadele noastre bisericești au fost convocate anume pentru ca să *politizeze* și să iee poziție în contra legii școlare a contelui Apponyi, ci ele s'au întrunit, fiindcă datorită au să se întrunească în fiecare an, la ziua cutare. Cu legea școlară a contelui Apponyi s'au ocupat din motivul, că ea atinge școalele confesionale ale bisericești noastre, peste cari sinoadele formează autoritatea supremă administrativă.

Iar prin aceea, că au protestat în contra legii, și au decretat de necesară recurgerea la Coroană, prin Episcopatul bisericești, în scopul, ca legea să nu fie sancționată, n'au făcut alta sinoadele, decât și-au exerciat dreptul care le compete, de a atrage atențiunea Coroanei asupra unei mari primejdii, care amenință autonomia bisericești gr. ort. române primită dela Coroană și amenință școala română, au exerciat dreptul de a-i cere delăturarea

primejdiei. Sinoadele au înțeles, că noua lege școlară înseamnă moartea școalei confesionale. Și dacă un individ singuratic, condamnat la moarte, are dreptul să se adreseze Maiestății Sale și să-i ceară grația preainaltă, va avea și o biserică întreagă, cu aproape două milioane de credincioși, acest drept *constituțional*?

Ni-se mai spune, că înzadar alergăm la *Impăratul*, pentru că din momentul în care Maiestatea Sa și-a dat învoirea prealabilă, ca proiectul de lege să fie prezentat parlamentului, sancționarea e asigurată. Maiestatea Sa nu o mai poate denega! Dar nu e tocmai așa. În cazul de față *poate* fi denegată sancționarea preainaltă, și anume, și din motivul, că aprobare prealabilă s'a dat unui proiect de lege cu totul de alt cuprins. Legea votată de dietă și de casa magnaților nu mai consună cu proiectul aprobat de Maiestatea Sa. Atât comisiunea școlară, cât și dieta însași, a făcut modificări atât de esențiale, și atât de vătămătoare pentru confesiuni și naționalități în legea școlară, încât Maiestatea Sa și numai din motivul acesta ar fi în drept să nu dea legii sancționarea preainaltă!

Mai spun apoi domnii dela „Szabadság” că la sinoade au fost chemați numai *domnii*, patrioții români *treceți prin temniți*, aristocrația spirituală română, care *visează Daco-România cea din povești*, poporul de rând *nu*, — ceea ce dovedește o totală necunoștință de cauză, pentru că toată lumea știe, că în biserică noastră domnește cel mai larg democratism, că toate alegerile, prin urmare și alegerile pentru sinoade, se fac pe baza sufragiului universal, prin însuși poporul de rând.

La urmă ni-se repețește de nou vechia și tocita acuză, că am alergat iarăși la *Impăratul*, fiindcă în Regele ungar nu avem încredere,

și prin aceasta am comis act de *nepatriotism*. Ce avem să căutăm noi la Viena, care neagă drepturile naționale maghiare?!... Ar trebui să răspundem la vorbele acestea neșocotite cu o contraîntrebare: Dar ce caută la Viena, — care neagă drepturile naționale maghiare, — atât de des, ministrul-prezident *Wekerle*, ministrul *Apponyi*, *Andrássy*, și ceilalți domni ministri *maghiari*? Comit și ei acte de *nepatriotism*? Atunci ne aflăm în societate bună și aleasă! Noi de altcum în Viena nu căutăm pe *Impăratul Austriei*, ci pe Regele Ungariei, pe care îl caută totdeauna și ministrii ungari, și nu a noastră este vina, că nu ne este dată posibilitatea să-l căutăm în palatul din Buda. Aducă domnii dela „Szabadság” curtea la Budapesta, și le vom fi mulțumitori, pentru că atunci și pentru noi va fi mai scurt drumul până la poalele tronului. L-am putea face mai des!

Aceea mai vorbește apoi „Szabadság” despre raporturi politice pe cari le-am avea cu Austriacii (firește, în contra și în contul Maghiarilor) sunt vorbe copilărești, la cari e de prisos să reflectăm. Biserica noastră, prin sinoadele sale, și prin celelalte corporațiuni ale sale, nu face politică, nici favorabilă, nici contrară Austriacilor ori Maghiarilor. Ea nu face alta, decât grijește de așezăminte ce le are, le apără și le întărește, dupăcum îi permit puterile și împrejurările. Și fiindcă și școala confesională română e un așezământ al bisericești ortodoxe române din patria aceasta, așezământ cultural de importanță vitală, a luat-o în apărare în sinoadele din anul acesta în contra legii școlare a contelui Apponyi, care o amenință cu nimicire. Atâta au făcut sinoadele noastre, și nimic mai mult.

Conferențe învățătoarești.

Cercul XI. Turda.

— 24 Maiu n.

E fapt neîndoelnic, că starea învățământului popular și la noi la Români a luat un avânt îmbucurător în ultimii ani, ceea ce se poate atribui în parte și conferențelor învățătoarești, dovedit fiind, că aceste dau ocazie învățătorilor să-și lărgească cercul de cunoștințe. Combinate fiind și cu vre-un concert, eventual altă producțiune, pot să producă și momente de plăcută distrațiune. Conferența din cercul Turda a avut loc în comuna Harastăș, la 26 și 27 Aprilie s. c., aranjând cu acest prilej un concert bine succes reuniunea de musică din Turda, sub conducerea dirigintelui George Preșmereanu.

Conferenței i-a premers serviciul divin, oficiat prin preoții George Murășan și Ignatie Berendi.

Intrunindu-se apoi învățătorii în localul școalei confesionale, comisarul consistorial Dr. Petru Șpan deschide conferența printr'un discurs avântat, în care mănecând dela situația critică în care a ajuns învățătoria prin proiectul nou școlar, insistă asupra bărbăției ce are să dovedească învățătoria noastră în viitor. Aceasta o va putea, având întinse cunoștințe de psihologie individuală și socială. Mai ales să se străduiască învățătorul a cunoaște firea poporului român cum ea se manifestă în: limba, moravurile, obiceiurile, datinile, portul și peste tot în felul lui de traiu. Astfel lucrând va bine merita recunoștința posterității.

Salută totodată și pe Mag. Sa dnul inspector reg. de școale Téglásy István, care cu viu interes a urmărit întreg decursul conferenței.

Se aleg notari Ioan Moldovan și Ioan Dușe; apoi verificători: George Preșmereanu și Ioan Meșian și în fine membrii Simion Lazar, N. Stanciu și I. Popița, în comisia pentru stabilirea programului conferenței viitoare.

În cadrul celor trei ședințe sau cetit împreună cu recenziunile lor următo-

FOIȘOARĂ.

Monografiile comunelor.

Concurs cu premii.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” și-a luat de scop, ca prin împărțirea de premii în bani să dea indemn și ajutor acelor din cârturarii nostri, cari s'ar hotărâ să facă *descrierea amănunțită (monografia) a comunelor din comitatul Sibiu*.

Fiecare lucrare are să cuprindă descrierea (monografia) unei singure comune, putând de altfel incurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările incurse se vor examina de un juriu literar, la propunerea căruia, comitetul Reuniunii agricole va conferi deocamdată următoarele 3 premii și anume:

Lucrarea, care va fi aflată de cea mai bună, se va premia cu 90 cor.

Lucrarea declarată ca a doua de bună, se va premia cu 60 cor.

Lucrarea declarată ca a treia de bună, se va premia cu 50 cor.

Incurgând mai multe lucrări vrednice de premiat, acele se vor considera

la concursul cel vom publica în 1908.

Monografiile au să cuprindă între altele cam următoarele:

Istoricul comunei încât se pot afla date dela întemeiere și până astăzi. Numărul locuitorilor după gen, naționalitatea și religia lor. Câți știu ceti și scrie. Starea morală și materială a locuitorilor în trecut și în prezent. Starea sanitară, traiul, ocupațiunea (Câți au absolvat școli mai înalte, anume cine și ce ocupație are; câți sunt aplicați la meserii, la negoț sau la alte întreprinderi?) îmbrăcămintea etc. a locuitorilor. Obiceiurile și datinile. Credințele deșarte. Jocul, cântecele, chiuiturile, bocetele, poveștile, glumele etc. Limba vorbită cu toate particularitățile ei etc. Descrierea stradelor, a caselor și a celorlalte zidiri, materialul din care sunt alcătuite, cu câte încăperi și cam câți oameni locuiesc în una.

Descrierea edificiului școlar, anul zidirei lui, numărul încăperilor, al învățătorilor și al elevilor, mijloacele din cari se susține și eventualele isvoare, din cari s'ar putea susține și pentru viitor școala. Câți învățători au funcționat la școală și cum se numesc ei.

Descrierea edificiului bisericești, cu

anul zidirei, cu numele celor cari au adus jertfe mai mari la edificare; câte persoane încap în biserică. Dacă în biserică se găsesc lucruri vechi de interes arhitectonic, de sculptură, pictură, literatură, etc. Mijloacele bănești ale bisericești, fondul propriu și celelalte eventuale fonduri și fundațiuni. Cercetarea bisericești Numele preoților cari s'au perondat etc.

Descrierea progăzii (cintirimului) cu crucele, stâlpii, cu pomii și cu celelalte podoabe închinare de poporațiune în amintirea iubiților răposați.

Descrierea casei parohiale, a casei comunale și a altor zidiri publice.

Descrierea grădinilor, mărimea și felul de cultură al lor. Să se pună pond deosebit pe cultura poamelor și a soiurilor de poame; descrierea școalei de pomi etc.

Să se descrie hotarul comunei peste tot cu mărimea lui de odinioară și de acum; apoi să se facă descrierea agrilor, livezilor (fânațe), viilor, pășunilor, pădurilor și a pământului neproductiv. Uneltele întrebuițate la lucrarea pământului, odinioară și acum, plantele ce se cultivă și plantele acelor cultură lu este canosentă, dar ar fi potrivite a se cultiva. Cât e

roada aproximativă anuală, câtă se întrebuițează de locuitori și câtă se pune în vânzare.

Descrierea vitelor și a altor animale. Soiul, prețul și numărul lor. Aici să se arete anume ce s'a făcut pentru îmbunătățirea rasei și ce ar fi de făcut și cu ce mijloace pentru viitor.

Descrierea așezămintelor din comună cum și a tot ce de interes este.

Ca îndreptar la descrierea monografiilor recomandăm monografia comunei Orlat de R. Simu, a comunei Gurarâului de I. Muntean și a comunei Râhău de N. Cărpenișan.

Lucrările adresate „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” să se trimită până la 1 Octomvrie n. 1907. Ele să se însoțească de un plic (cuvertă) închis, cuprinzând un bilet cu numele autorului iar pe plic să se scrie titlul lucrării.

Reuniunea se va îngriji, ca lucrările aflate bune și premiate să fie tipărite.

Sibiu, 27 Maiu 1907.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pantoleon L. cuța,

prezident.

Vic. Torșșianu

secretar.

rele operate: „Procedul psihologic la învățarea scris-cetivului“, lucrată de Iosif Herdea; „Jocurile de copii“, de V. Burtă.

Ca teme practice sau predate: „Prepelelita“ din limba română prin prelegătorul Iosif Panța; „Az iskola“, prin Ioan Moldovan și cântarea: „Strugurele bătut de peatră“, prin S. Lazar.

Totodată s'a dat citire lecției „O poezie“, de Ladislau Pop, neavând timp să o pertractăm cu elevii. Lecția a fost foarte bine lucrată. Asemenea lucrările teoretice și lecțiile practice prin zelul cu care au fost predate și lucrate au stors admirația chiar și a număroșilor străini, între cari și 4 învățători dela școala de stat. La predarea lecțiilor comisarul consistorial cu ochii neadormit a veghiat să meargă toate bine, mestecându-se în instrucție și instruând însuși cu o măiestrie rară, proprie pedagogului de elită.

Discutată verbal a fost tema pusă de P. V. Consistor: „Experiențele câștigate asupra noului plan de învățământ pentru școlile populare“.

Dintre părerile exprimate cu privire la acest plan extragem următoarele: a) fiind el numai un îndreptar, un conspect, despre materialul presoris pentru școala populară, nu are învățătorul a se acomoda exclusiv extensiunii lui, ci își va alege părțile mai potrivite; b) materialul din științele economice este superficial indicat; c) lucrul de mână nu se amintește; d) calculul să aibă în vedere trebuințele practice ale poporului nostru; e) regulile gramaticale să se mărginească la strictul necesar; f) la predarea materialului să se aibă în vedere referințele locale.

Cu privire la religioasă să se reducă materialul, stabilindu-se după clase și a-nume: clasa I. Istorie morale; cl. II. Istorie biblice din testamentul vechiu; clasa III. Istorie biblice mai alese din testamentul nou; clasa IV. Părți mai alese din istoria bisericească generală; clasa V. Părți alese din istoria bisericească specială a Românilor și pentru cl. VI. Catehismul.

Punându-se în discuție chestia anuarului școlar, se decide primirea lui neobligătoare.

În partea cea mai mare, fiind temele de un interes actual, natural că au dat ansă la discuții vii, luând parte următorii: George Preșmereanu, Ioan Moldovan, Teodor Nicoară, Ioan Pârv, Simion Lazar, Ioan Popița, Ieronim Nemeș, Iosif Herdea, Eugen Imbăruș, Vasile Sândeian ș. a.

La sfârșitul discuției fiecărui obiect comisarul consistorial Dr. Petru Șpan în expresiuni clare și pline de căldură au căutat să lumineze punctele întunecate, deschizând nou orizonturi pentru discuții și contribuind într'un mod însemnat la lămurirea chestiunilor.

Toate temele susținute fiind la un nivel înalt, dovadă despre un continuu progres realizat de școala noastră pedagogică, natural că prestigiul învățătorimii noastre crește pe zi ce merge.

Stabilindu-se temele conferinței viitoare, ce se va ține în Ofenbaia, comisarul printr'un avântat discurs declară ședințele conferinței de închise.

La frumosul discurs reflectează în termeni aleși clericul G. Preșmereanu, mulțumind comisarului pentru neobositul zel și deosebita pricepere cu care a condus ședințele conferinței.

Impresionat de frumosul decurs al conferinței i-a cuvântul, exprimându-și satisfacția sa și inspectorul reg., felicitând pe comisar pentru frumoasele cunoștințe dovedite.

Merită amintire și frumosul decurs al banchetului, care a avut loc în ziua primă, la care a luat parte toți membrii conferinței. Avându-se în vedere însemnătatea momentului s'a putut remarca o serie frumoasă de toaste: P. O. domn I. Murășan, protopresbiter a toastat pentru I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, Dr. P. Șpan în numele învățătorilor, pentru inspector, E. Imbăruș pentru comisar, insp. regesc de școale tot

pentru comisar și T. Nicoară pentru protopresbiterul tractului Turda.

Mult a ridicat prestigiul acestei conferințe și debutul frumos al reuniunii de cântări din Turda. E de prisos a insista asupra trecutului frumos de abia 3 ani a acestei reuniuni, care grație dexterilor ei conducători a secerat succese atât de frumoase și până acum ca și cu ocazia aceasta.

Programul constă în partea cea mai mare din mângăioase doine naționale, a fost executat cu cea mai mare precizie. A plăcut mult punctul din urmă din program: „Răsunetul Ardealului“ compoziție de I. Vidu, care în urma nesfârșitelor aplauze ale publicului a trebuit să fie bisat.

Pentru unul, căruia nu s'au dat prilej să audă prestațiunile acestui cor, compus din fii și fiice de țaran, care ziulița întreagă, iarna, vara, sunt la lucrul câmpului ori în fabrici, e un ce neînțeles cum e cu puțință să instruiți așa elemente.

Cu toate acestea ceea ce prestează e minune. De când s'a înființat s'au descoperit și frumoase talente musicale, chiar familii întregi sunt cântăreți. Laudă se cuvine M. O. domn protopresbiter, că a stăruit să ducă la Turda tineri pricepuți în arta muzicii.

Frumoase impresii ne-au lăsat și dialogurile instructive, predate de elevi din Hărăstăs, bine instruiți de învățătorul Ioan Dușe.

Pătrunși de înălțătoarele momente ale acestei conferințe, care a stors chiar și admirațiunea străinilor, cu sufletele oțelite pentru un nou an de muncă, fiecare ne-am îndreptat spre casă, după ce am jertfit obolul pentru ridicarea unui nou altar culturalei românești la Brad.

Sân-Mihăianul.

Convocare.

Domnii membri români ai adunării municipale sunt rugați a se întruni Luni în 3 Iunie la orele 4 p. m. în localul casei române, pentru a se înțelege asupra obiectelor puse la ordinea zilei în adunarea municipală, care se va ține Marți în 4 Iunie a. c.

Sibiu, 29 Maiu 1907.

Dr. Liviu Lemény Dr. Lucian Borcia
prezident. secretar.

Nr. 3417 plen.

Cerculariu

cătră onorații membri ordinari și ad hoc ai sinodului protopresbiterial din tractul Cohalmului.

Preaveneratul Consistor arhidiecezan mi-a încredințat prin concludul dela 2 Aprilie a. c. Nr. 3714 Plen. convocarea și conducerea sinodului protopopesc al tractului Cohalm, pentru alegerea de protopop al aceluși tract. Convoc deci prin aceasta pe temeiul §-lui 42 din Statutul organic și al §-lui 15 din Regulamentul pentru alegerea de protopop, sinodul protopopesc electoral pe ziua de Vineri, în 1/14 Iunie a. c. la orele 10 a. m. în biserică ortodoxă română din Cohalm.

Lista candidaților se va satori în comitetul protopopesc Joi, în ziua premergătoare, la orele 6 p. m.; drept ce învitat pe onorații membri ai comitetului protopopesc, să se întrunească la terminul satorit în sala școlii noastre de acolo.

Înainte de ședința sinodului se va sluji în biserică sfânta liturgie și chemarea Duhului sfânt, la care sunt poftiți a lua parte toți membrii sinodului.

Sibiu, 16 Maiu 1907.

Dr. Miron E. Cristea
comisar consistorial

Glas de frate.

— Deputatul italian Baccelli despre Români. —

Intr'una din ședințele din urmă ale camerei din Roma, deputatul italian și marele filoromân Alfredo Baccelli a rostit o memorabilă vorbire despre Români și regatul lor. Ne facem datoria față de cetitori, comunicându-i-o în întregime. A fost următoarea:

„Dvoastră toți, onor. colegi, vă amintiți grava criză pe care a suferit-o România acum abia două luni. Fie coincidență stranie de împrejurări istorice, fie amenințare anarhică, ce vrea să fulgere în momentele în cari popoarele se restrâng în jurul ordinilor constituite, cert este, că tot așa, cum în 1898, pe când se celebra în Italia cinquantenarul Statului, apărură în mai multe părți ale peninsulei mișcări revoluționare, tot așa zic, la începutul lui 1907, la puțin timp după celebrarea celui de-al 40-lea aniversar al glorioasei domnii a regelui Carol, dela un capăt la altul al României izbucni revoluția.

Primul motiv al acestei mișcări l'au format, d-v. o știți, relațiunile dintre țărani și arendași și proprietari. Părea că nu tocmai drepte erau legăturile ce uneau pe unii de alții. Pe când în nordul Statului român mișcarea a avut forme mai puțin grave, în apus ea degeneră în cele mai triste excese și cu toți vă amintiți incendiile, violențele și sângele ce curse.

În momentul acela patriotismul românesc avu să facă o solemnă afirmare a forței lui; toți, făcându-se să tacă orice gelozie individuală, se strânsură la oaltă: partidul conservator cedă puterea în mâinile partidului liberal și-l sprijini cu forța majorității lui; armata, popor, parlament, sub conducerea ilustrului bărbat Sturdza, izbutiră a învinge criza; și acum România își vindecă rănilile.

Tocmai pentru aceasta cred, că în această Aulă, unde reșade reprezentanța Italiei, a națiunii legată de România prin cea mai strânsă prietinie, e oportun și frumos, ca în acest moment să se înalțe un glas, care să trimită urări cordiale aceluși nobil popor; un glas care să poată provoca din partea guvernului declarațiuni de simpatie și o nouă atestare de prietenie a națiunii noastre cătră națiunea suroră.

Noi facem în peninsula Balcanică o politică desinteresată; înțelegem a menține, pe cât va fi posibil, statu quo, procedând în aceasta de acord cu puternicia noastră aliată și vecină, și am auzit de mai multe ori de pe băncile guvernului repetându-se, că aceasta este prima grijă a guvernului italian; că dacă această grijă ar avea să fie scoasă pe plan de evenimente, noi avem să rezolvăm chestiunea pe principiul autonomiilor locale și pe baza naționalităților.

Noi, cari de la principiul autonomiei și naționalității am primit viața și independența, trebuie să aplaudăm această concepție modernă.

Dar dacă aceasta ar fi ușor, acolo unde o uniformă densitate etnică și un lămurit caracter de naționalitate se impune, ar fi poate mai greu în acele regiuni, unde diferite naționalități sunt în conflict; de pildă în Macedonia, unde israeliți, greci, bulgari, sârbi, otomani și a-români își contestă înțelătatea. Fiecare din aceste popoare simte fiori de rivalitate și e în măsură să tulbure țara; dar nici unul din ele nu este atât de puternic în cât să-și prevaleze caracterul național asupra celorlalte. Regiunea aceea este pusă, s'ar putea zice, sub tutela Europei, și privirile diplomației sunt toate îndreptate într'acolo, fie din motive de civilizație, pentru că toți simțim datoria de a îmbunătăți tristele condiții ale acelor popoare, fie pentru că cunoaștem primejdiile ce pot deriva dintr'o asemenea stare de lucruri.

De la acordul austro-rus din 1897 la acordul mai recent de la Mürzsteg și la acel de la Mitilene asupra chestiunii financiare, până la ultimul memorandum exprimat de guvernul englez, noi știm că atenția întregii Europe e îndreptată spre acea regiune, și că toate statele se silesc să-i îmbunătățească starea. Ar trebui deci

și noi să ne exprimăm părerea și să ne facem auzit glasul; și glasul nostru va fi cu atât mai ușor ascultat, cu cât mai mari vor fi simpatiile ce îl vor împresura. Căci după cum neamurile slave își pun simpatiile pentru bulgari și sârbi, după cum grecii le pun pentru elenii ce locuiesc în Macedonia, tot așa cred că noi trebuie să le punem pe ale noastre asupra Românilor, cari sunt legați de noi cu legături de fraternitate. Prin aceasta nu spun, că equanimitatea noastră trebuie să fie turburată, dar spun, că legătura de afecțiune trebuie să se audă în tot-deauna în aceste raporturi.

Statul român e puternic; poporul român împresurat ca de un cerc de fier de puterea slavă la nord, de puterea maghiară la occident, de puterea otomană la sud, a luptat vitejește în decursul veacurilor. Și cele 40 de victorii ale lui Ștefan cel Mare, vitejiile lui Mihaiu-Viteazul și atâtea alte fapte valoroase mărturisesc acestea. Trecând prin greutăți de tot soiul, prin războaie, poporul acela a știut să-și păstreze neatinsă și curată nota lui etnică de latinitate. El a strălucit în victoria de la Plevna, care se datorește în mare parte forțelor românești și a găsit modul de a-și cuceri independența și libertatea, modul de a cuceri gradul de națiune mare și puternică.

Armata acestui popor, o știți, operă specială a Regelui Carol, a fost glorioasă și în ultimele triste evenimente. Tinărul ministru de războiu Averescu, care și-a făcut studiile în Italia, a isbutit să mobilizeze 60.000 de oameni în 48 de ore. Finanțele națiunii române sunt înfloritoare, pașiștele României sunt dintre cele mai bogate grânare ale Europei, ba chiar ale lumii. Și începe să înflorească și industria și propășește și comerțul. Acum câți-va ani Regele Carol a inaugurat portul Constanța, căruia îi surăde cel mai strălucit viitor; și el a notat în ziua aceea, că dacă s'ar trage o linie de la Londra la Indii, linia aceea ar trece prin București.

Condițiunile intelectuale sunt superioare; literatura și artele sunt cultivate cu căldură. Unele nume sunt celebre: Carmen Sylva, Elena Văcărescu, Urechie. Arheologia e cultivată cu mult interes și pretutindeni se caută vechile urme ale latinității.

Dar ceea ce este mai superior în acea țară e nota patriotismului. La 1899, când în urma unei recolte rele, punându-se mari sarcini financiare asupra aceluși popor, Români trecură printr'un moment greu, ei știură să se întâlnească în dovada sacrificiului comun și atunci tăcu orice ură politică și popor și parlament cooperară la a învinge gravele dificultăți. Vre'o 14 impozite noi și modificate fură decretate în zilele acelea; lucrările publice fură oprite; funcțiunile reduse mult ca număr; și totuși, cu un admirabil exemplu, tot poporul român știu, tăcând, să îndure eroic sacrificiul. Azi, în 1907, el a dat un nou exemplu de acest patriotism; și v'am spus cum parlament, popor și armată, unite, învinsură grava nenorocire ce se abătuse asupra patriei.

Poporul acesta, care are un atât de strălucit viitor, a avut totdeauna cea mai mare simpatie pentru Italia. Cu literatura decadentă și pesimistă nu s'a împăcat nici odată, poetul Eminescu a rămas solitar, pe când Rosetti, cu aprinsul său patriotism a târît după dânsul masele. Voi reaminti celebra lui scrisoare cătră regele Umberto în 1879, când cu o adevărată izbucnire de afecțiune cerea, ca tinărul rege să-și îndrepte privirea asupra României și să strângă legăturile de fraternitate între Italia și România, în numele comunei originii latine. Voiu aminti, că atunci, când la Tomi, se ridica monumental marelui și nefericitului poet exilat, Ovidiu, Români voră nu numai să-și mărturisească admirația cătră marele artist, ci și sentimentul lor adânc de fraternitate cătră Italia. Voi aminti telegrama plină de avânt și afecțiune ce cu acel prilej ministrul instrucției publice Sturdza adresă ministrului nostru Coppino. El spuse atunci, că toate sufletele Românilor, străbăteau marea și pământul și se îndreptau cătră tinera și

puternica Italie și ură ca vecinică să fie prietenia celor două popoare. Ne mai reamintim pelerinajul mișcător pe care l făcuseră Românii la Roma, acum câți-va ani, în fața monumentului neperitor al lui Traian, pe care le este sculptată istoria: istoria a unei Dacia felix.

Să căutăm deci să strângem cât mai mult legăturile de prietenie cu acest popor

Când geniul prevăzător al lui Cavour împingea Italia în războiul Crimei, sporită de sigur motivele de grațitudine ale aceleia pentru noi, căci din acel războiu ea trase un mare folos; dar la 1878, în congresul dela Berlin, noi n'am fost în prima linie, după cum trebuia să fim, apărând interesele românești, și am lăsat pe lordul Beaconsfield și pe contele Andrassy să Basarabia și am lăsat lui Waddington, alt englez, onoarea de a propune ca României să i-se dea 2000 de kilometri pătrați din teritoriul Dobrogei pentru a fi răsplătită de paguba ce suferea răpindui-se Basarabia.

Dar dacă noi evenimente vor veni într-o zi, dacă nou prilej ni se va prezenta, atitudinea Italiei nu va trebui să fie cea de atunci.

Știți că acum e pendinte o mare chestiune între Greci și Români pentru comunitățile aromânești. Această chestiune a fost neglijată, pentru-că gravele evenimente revoluționare au distras atenția, dar ea va reveni în discuție.

Există la București o ligă națională ca între noi societatea Dante Alighieri, care nu are ca scop cuceriri și intrigi politice, ci tinde a ține sus decorul naționalității, cultul etnic și această ligă a încercat să libereze comunitățile aromânești de jugul Patriarhatului grecesc. Și după lungi eforturi, secundate și de opera neșovăită a lui Apostol Mărgărit, Românii au ajuns să obțină o iradea imperială, în Maiu 1905, prin care s'a stabilit, că comunitățile aromânești erau sustrate Patriarhatului grec și obțineau libertatea, fie de a-și face slujbele religioase în propria lor limbă. Dar Grecia nu a vrut să recunoască niciodată aceea iradea, și șeful consiliului de pe vremuri, Ralys, s'a opus cu toate eforturile. S'au născut lupte grave. Au fost de plâns excesele și de o parte și de alta, a curs sânge, și în cele din urmă, relațiile diplomatice au fost întrerupte.

Ea nu știu dacă și când o inițiativă poate fi oportună. Judecător e ministrul de externe, care cunoaște conveniențele momentului; dar dacă am putea, ocazia fiind favorabilă, să ne facem mediatii între o națiune și alta și să găsim mijlocul de concordie, pentruca interesele și uneia și celeilalte părți să fie împăcate în Macedonia. Vom face o operă folositoare, care va fi primită cu bucurie de naționalitatea română, și aceasta ne-ar păstra o vecinică grațitudine. Vom face o operă simpatice primită și în Italia, și cred că și Grecia ar trebui să o privească cu plăcere.

E regulă, într'adevăr, amintirea călătoriei regelui Greciei la Roma, și mai recentă aceea a călătoriei regelui Italiei la Atena; și este de urat, ca aceste evenimente să fi risipit din mintea Grecilor acea tristă fantazie pe care au hrănit-o odată, atribuind Italiei poftă politică către Epir, poftă, pe cari Italia nu le-a avut nici odată. Și dacă este așa, chiar Grecia cred că va vedea cu plăcere opera noastră pacificatoare.

Ar trebui să strângem cât mai mult legăturile noastre comerciale cu România. Deja tratatul de comerț recent încheiat cu multă pricepere de guvern, a fost un bun început pe această cale; exportul nostru, de la trei milioane, s'a urcat în ultimii ani la 15 milioane; chiar cu prilejul tratatului Românii au arătat cătră Italia cele mai bune dispoziții. Atunci nu era vorba numai de afirmări idealiste, ci era vorba de concesiuni pozitive pe cari ele au făcut. Noi nu le putem da altceva decât avantajii asupra cerealelor, care reprezintă cea mai mare parte din exportul român. Și pe când noi le putem da atât de puțin, ei, cu tot tariful protecționist cu care se înarmaseră, după cum se înarmează toate națiunile din Europa, au vroit

să ne dea toate înlesnirile posibile pentru produsele noastre.

Studiul limbei române în ire-un more institut din Italia ar fi folositor, după cum folositor a fost studiul altor limbi din peninsula balcanică. Și ar trebui să se răspândească și în România studiul limbei italiene și cultura cunoașterea instrumentelor gândirii e cel mai puternic factor al fraternității între popoare.

Și ași vrea, de aceste intime raporturi spirituale să se cimenteze între o națiune și cealaltă; între oamenii de știință, între artiști, între literați, în presa uneia și celeilalte țări.

E frumoasă afectuoasa amintire ce acest popor păstrează de origina lui latină; e fagăduitoare înflorirea ramurei îndepărtate al marelui trunchiu al latinității.

Și eu cred, onorabili colegi, că interpretez în acest moment sentimentul dvoastre, exprimând toată simpatia noastră acelei națiuni care strălucește atât de mult prin virtutea poporului său ca și prin înalta înțelepciune și valoare a regelui său, prin arta aleasă și aleasa cultură a gentilei ei regine, și afirmând că și noi simțim viu palpabil fraternității de rasă, și între noi e viu și înflăcărat cultul glorioasei origini comune.

NOUȚĂȚI.

Pentru gimnaziul din Brad a intrat la cassa arhidiecezană suma de 36 cor. 60 fileri, adunată dela mai mulți credincioși din comuna Dupăpiatră sat și filia Cornișel, protopresbiteratul Zarand. La suma aceasta preotul Ioan Borza a contribuit cu 10 cor.

Consiliul regnicolar școlar s'a ocupat în zilele trecute cu stabilirea planului după care va trebui să se propună limba maghiară în școalele confessionale nemaghiare, după punerea în aplicare a unei legi școlare. Proiectul de plan, prezentat din partea comisiei restrânse, a fost votat, cu unele modificări. Că tare le e de — grabă!

Dr. P. S. Aurelian fost prim-ministru al României și membru al Academiei Române s'a îmbolnăvit grav în una din zilele trecute, și starea sa sanitară e foarte îngrijitoare.

Secțiunea istorică a „Asociațiunii“ a ținut ședința eri, Joi, la orele 4 sub prezidenția dlui I. S. Șuluțu, fiind de față membrii T. V. Păcățian, Nicolau Togan, Dr. Ioan Lupuș Silvestru Moldovan și Victor Păcală. S'a decis compunerea și tipărirea în broșură a dicționarului comunelor din țară, locuite de Români și nemțești, în ordine alfabetică. Cu executarea au fost incredințați membrii: Silvestru Moldovan, Nicolau Togan și Victor Păcală. Dr. Silvestru Moldovan a făcut apoi comunicare despre cea mai veche geografie universală, tipărită în românește, iar dl Dr. Ioan Lupuș a prezentat mai multe documente însemnate, copiate din biblioteca Bruckenthal. După publicarea lor, și a altora, astăzi nu este unde să se facă, secțiunea va face propunere, ca revista „Transilvania“ să fie reînființată, ca revistă istorică-științifică. Ședința s'a încheiat la orele 6.

Reuniunea de ajutorare a celor eșiți sănătoși din casa de sănătate, secția Sibiu, a ținut adunare generală în 28 Maiu, sub prezidenția dlui comite suprem și comes săsesc Gustav Thalmann. Din raportul comitetului s'a constatat, că în anul trecut 24 de bolnavi tămăduiți au primit ajutor, în sumă de 435 cor., iar 200 cor. s'au trimis directorului institutului de alienați, pentru a face bolnavilor pom de Crăciun. Averea reuniunii face 4512 cor. 30 fil. Adunarea a luat raportul la cunoștință. A fost apoi ales comitetul.

Dela comitat. Luni, în 3 Iunie n. la orele 9 dimineața țin ședința comitetul permanent al comitatului Sibiu, în sala mică a casei comitatene.

Bancnotele vechi de 5 și 50 fl. se mai pot schimba până la 1 August a. c. Ceice au scumbla de bani să grăbească a-i schimba, că dela data de mai sus își perd valoarea.

În școalele militare, anume, academia militară și școalele reale militare se primesc pentru anul școlar 1907/8 în total 208 elevi, în cea mai mare parte grațuți, (cu stipendiu dela stat), țineri aparținători statului ungar. Școale reale inferioare sunt în Kőszeg și Kismarton, școală reală superioară în Mährisch-Weisskirchen, academie militară în Wiener-Neustadt și în Mödling. Pentru academie se cer 68 elevi, pentru școalele reale 140. Condițiile: cetățenie ungară, dovedită cu atestată dela muncipiu, ori dela pretură; deplină sănătate, constatată prin medic militar; purtare bună morală, dovedită cu atestată; etate corespunzătoare, pentru școala reală 10—12 ani, pentru academie 17—20 ani, și pregătirile necesare. Elevi pentru academie se primesc numai cu opt clase medii. Se cere și examen de primire. Amănunțele se cuprind într-o broșură, pe care ministrul de honvezi o trimite gratis celui ce o cere.

Ducele Ioan Albert de Mecklenburg a fost ales din partea dietei din Braunschweig regent al Braunschweigului.

La examenul de maturitate al școlii sup. române din Brașov va asista ca reprezentant al ministrului reg. ung. de comerț dl Wilhelm Paul, prezidentul camerei comerciale și industriale din Brașov.

Memoria lui Garibaldi. Zilele trecute s'au împlinit o sută de ani dela nașterea lui Garibaldi. Din acest prilej s'a prezentat comiterei un proiect de lege despre votarea unui credit de un milion, în scopul ca să fie împărțit între veteranii săraci, cari au luptat sub Garibaldi pentru unitatea țării. Proiectul de lege a fost primit cu aplauze.

Sf. Ioan Gură de Aur a murit, cum se știe, în 14 Sept. 407. În anul acesta se împlinesc deci 1500 de ani dela moartea sa. În Roma se fac pregătiri, pentru a se serba aniversarea aceasta cu mare solemnitate. Se va celebra o liturghie solemnă, în biserica sfântului Petru, oficiată de însuși Papa.

Viață lungă. Din datele statistice intrate la ministrul de domenii al României s'a constatat, că în luna Ianuarie a anului acestuia a murit în județul Botoșani, comuna Dumbrăveni, o femeie de 120 ani, în comuna Corni, un bărbat de 120 ani și în comuna Tudora o femeie de 120 ani. Cei rorți în etate de 100 până la 105 de ani sunt apoi și mai numeroși. Are viață lungă — Românul!

Emigrările în luna April. Din datele statistice ale oficiului de emigrare a statelor unite aflăm, că în luna lui April au emigrat în America din Europa 118.834 suflete. Din acest număr cad pe Austro-Ungaria 33.910 suflete, ear pe Ungaria propriu 17.295 bărbați și 4167 femei.

† Dr. Emil Steinbach, fost ministru de finanțe austriac în cabinetul lui Taaffe și prezident al tribunalului suprem și al curții de casație a răposat Luni în 27 Maiu în Purkersdorf, în etate de 61 ani. În mormântarea i-s'a făcut în Viena. A participat la înmormântare și Maiestatea Sa Monarhul.

Aviz. Onorații domni preoți ai tractului *Lupaș* se încunostiințează, că deoarece conferența preotească se va ține în parohia Orești în 27 Maiu 1907. (Duminea Orbului) cei ce vor binevoi a sosi în sara de 26 Maiu v. să mă încunostiințeze din vreme, cel mult până la 24 Maiu v., ca să mă pot îngriji de cartire, căci doresc să fie toți bineprimiți. Sara va fi petrecere în favorul fondului protopopes și al gimnaziului din Brad. Orești, la 14 Maiu v. 1907. Ioan German, par. gr. or.

Deschiderea școlii de inotat. Școala de inotat a regimentului 31 din loc s'a deschis Joi în 30 Maiu n. Va fi deschisă peste zi dela 7 ore a. m. până la 8 ore seara, și anume, pentru dame numai dela 7 ore până 11 ore a. m., după plecarea trupelor la manevre însă și după amiază dela 2—4 ore. Abonamente precum și bilete se pot căpăta la comanda școlii de inotat.

Expoziție internațională de presă. În 25 Maiu a fost deschisă în Koppenhaga expoziția internațională de presă din partea regelui Frideric în prezența tuturor membrilor casei domnitoare și a ministrilor. În expoziție se pot vedea 4900 de ziare.

Preotul slovac Hlinca, care pe motiv de agitație a fost osândit la 2 ani temniță de stat și din partea episcopului său la pierderea parohiei Rozsahegy, a fost

primit în 23 Maiu în audiență la Papa. A înaintat Papei o scrisoare subscrisă de credincioșii săi din Rozsahegy, în care dovedesc, că Hlinca e un preot cinstit și servește cu credință și biserica creștină. Conform telegramei lui Hlinca trimisă medicului Srobár e speranță că preotul Hlinca își va primi iarăși parohia. Osânda în temniță și-o va începe în 13 Iunie.

Sinodul Rusiei și complotul în contra Țarului. Sfântul sinod al Rusiei s'a ocupat cu evenimentele din ședința Dumei dela 20 Maiu st. n. în care s'a pertractat interpelarea în privința complotului urzit contra vieții Țarului. Sinodul a votat o hotărâre, prin care ideea pe totăși și speranță e, că în scurt timp înscriese vor toți proprietarii români din Agârbiciu. Acum statutele au fost aprobate de tribunalul reg. din Elisabetopol și firma s'a înregistrat. Însoțirea își va începe în curând activitatea binefăcătoare, menită a ridica nivelul moral și material al societăților.

Însoțire de credit sătească sistem Raiffeisen s'a înființat în comuna Agârbiciu (com. Târnavă) la stăruința învățătorului Elie Câmpean de acolo și cu concursul secretarului „Reuniunii române agricole sibiene“, dl Vic. Tordășianu. La însoțire sunt înscriși deocamdată 30 frunțași și speranță e, că în scurt timp înscriese vor toți proprietarii români din Agârbiciu. Acum statutele au fost aprobate de tribunalul reg. din Elisabetopol și firma s'a înregistrat. Însoțirea își va începe în curând activitatea binefăcătoare, menită a ridica nivelul moral și material al societăților.

Mulțămită. Oficiul parohial din Comana sup. să simte plăcut îndatorat a aduce cea mai călduroasă mulțămită vrednicilor creștini *George Radu* și soția sa *Vința*, din Ohaba, cari au donat sfoi noastre biserică un rând de odăjdii negre în preț de 100 cor. Binecuvântarea Domnului să se pogore asupra lucrărilor Dumnealor, căci „iubesc frumseța casei Lui“ ear din parte-ne primească asigurarea recunoștinței noastre. — Comana sup. 28 Maiu n. *George Barescu*, paroh.

Cărți și reviste.

Nazarenismul, istoria și ființa lui, de Dr. *Vladimir Dimitrievici*, traducere de *Iosif Bălan*, profesor seminarial în Caransebeș. E o carte de 250 pagini, bine scrisă, premiată din partea sinodului episcopesc din Sârbia, precum și din partea „societății culturale“ sârbești, tradusă într-o limbă bună românească, prin urmare vrednică de sprijinul publicului românesc. O recomandăm cu căldură preoților noastre. Exemplarul costă 2 coroane. Se poate procura și prin librăria noastră arhidiecezană.

„Lucafăru“, Nr. 10, a apărut cu următorul sumar: G. Bogdan-Ducă: Trei romane de Duiliu Zamfirescu-Ducă: U. Soricu: Privighitoarei (poezie). I. Ciocârlan: Inimă de mamă (novelă). Dinu Ramură: Scrisoare (poezie). G. Murnu: Monumente antice din Roma (Forul Roman). Nic. A. Berindei: Comoara (schită). I. A. Bassarabescu: Cea din urmă lecție de A. Daudet (traducere). A. Seca: Resemnare (poezie). M. Cuntan: Cântecul meu (poezie). Cronica: Preumiile Academiei, „Neamul românesc“, Sinoade, Bucovina. Fr. Damă, Boeri buni și boeri răi, Sim. Fl. Marian, Concertul reuniunii de muzică din Sibiu, Pamflete. Posta redacției. Ilustrațiuni: Forul roman (deuă vederi). Un botz din comuna Șugag, Țărani din Vama-Buzeului.

„O călătorie în cer“, de Camille Flammarion, traducere de dl Iosif Nădejde. Preț 30 bani. A apărut în „Biblioteca pentru toți“ Nr. 266.

Această scriere, una din cele mai cunoscute ale celebrului astronom francez, e descrierea unei călătorii imaginare dealungul lumilor cerești cunoscute și necunoscute, în cursul căreia autorul ne desvăluște nenumărate taine ale universului și ne face să aștăm la cea mai minunată desfășurare de perspective aeriene. Printre popularizările științifice ale lui Flammarion *O călătorie în cer* e socotită cea mai reușită, de aceea a și fost tradusă în mai toate limbile culte, obținând pretutindeni cel mai mare succes. Prin publicarea ei în traducere românească, editorii „Bibliotecei pentru toți“ au făcut un real serviciu iubitorilor de literatură, cari nu pot ceti pe Flammarion în original.

De vânzare la toate librăriile.

Posta redacției.

Purcăreni. Faceți alt răspuns, mai scurt, mai obiectiv, și mai puțin vătămător, și atunci sigur vi-l publică „Gazeta“. În forma trimisă nu l putem da nici noi.

Succursala băncii comerciale ungară din Pesta

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. — Centrala în Budapesta. — Capitalul de acții și rezerve coroane 92 milioane.

Primește BANI spre depunere,

cu dobândă favorabilă,

cumpără și vinde rente, scrisuri fonciare, acții, losuri, precum și monete de aur și argint primește hârtii de valoare spre păstrare și administrare încassează cupoane și efecte sortate asigurare contra pierderii cursului la sortiri îngrijire pentru cauțiuni militare.

Cupoanele rentelor de coroane ungare de 4% valabile cu 1 lunie, se vor excompta dela 20 Maiu fără detragere.

➡ Toate deslușirile dorite se comunică cu promptitudine. ➡

104 11—12

Nr. 2926—1907 E. [124] 3—3

CONCURS

Pentru trebuințele Consistorului arhidiecezan, în cursul anului 1907/8, se recere liferarea de 150 stângini de lemne de fag, — neplutite, din fața soarelui, — cari să fie așezate parte în Seminarium, parte în curtea din strada Măcelarilor Nr. 45, în cursul lunilor Iulie și August 1907.

Ofertele să se adreseze în scris Consistorului arhidiecezan până la 15 Iunie n. a. c.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan ca senat episcopesc, — ținută 30 Martie 1907.

Nr. 12—1907 [125] 2—3

Publicare de licitație.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de preavenieratul Consistor arhidiecezan dtto 8/II 1907, Nr. 1343 Școl., comuna bisericască gr. or. Arpașul superior protopresbiteratul Avrigului, comitatul Făgărașului dă în întreprindere edificarea școlii sale pe cale de licitație publică minuendă, ce se va ține în (24 Maiu) 6 Iunie 1907 la 10 ore a. m. în edificiul școlii din Arpașul superior.

Prețul strigării este 13,800 cor. cu aceia că comuna bisericască nu dă nici un fel de material.

Licitanții au să depună un valdiu de 10%.

Planul și preliminarul de spese precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial gr. ort. din Arpașul superior.

Arpașul superior, 7/20 Maiu 1907.

Pentru comitetul parohial:

George Dobrilă George Smădu.
president. notar.

Nr. 320—1907.

Văzut:

Ioan Cădea.
protopresbiter.

VASILIE BANN

SIBIU

str. Ocnei 7 — str. Faurului 16

în casa sa proprie „La Cizma roșie” cel mai mare

depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comanda se trimite recomandate, la caz de nu corăspund, se primesc îndărăpt în schimb. [90] 8—

Preț redus!

Tara noastră, descrierea părților Ardealului spre mează și Valea Murășului, de Silvestru Moldovan, se vinde cu prețul redus de 1 cor. (în loc 2 cor.), plus porto 20 fil., la Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben).

Redactor responsabil Teodor. V. Păcățian.

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însămnătate este pentru oricare econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta se urcă valoarea, adică prețul vitelor, porcilor și cailor. Prețul 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii sufer mult de mănăcarea păduchilor, prin care mănăcime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor, ba chiar slăbesc, încât în loc de a li se ridica prețul, chiar perd din valoare. Fiecare ecom să întrebuințeze această unsoare. Prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și diferitelor likeruri. Cine voeste a-și prepara rum și likeruri foarte bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litră st. 40 fileri. Tot atâta și pentru rachi de prune, drojii, slivoviță, borovicica și altele.

Thea foarte fină și bună. Prețul 1 pachet 20 fil., 1 kg. 3 și 4 cor.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 kg. i cor. 20 fil.

Tinctură contra picioarelor și mânilor înghețate. 70 fileri.

Tinctură contra bătăturilor (ochi de găină). 70 fileri.

Cereți preț-courantul cel mare și-l primiți gratuit.

Toate acestea se capătă la:

Cornel Demeter

apotecar în Szászváros, piața școlii Nr. 37.

[95] 7—52

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (2) 23—41

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

In preajma examenelor!

Scrisori de examen (propise)

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 130 cor. și porto postal. Comanda din afară se execută imediat.

Librăria tipografiei arhidiecezane

* In preajma examenelor!

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în Tipografia arhidiecezană, în coloare vântă, pe hârtie foarte fină, mărime 24/31 cm.

Nr. 617—1907 [123] 3—3

Concurs de moașe.

În comuna Sadu, devenind vacant postul de moașe comunală, pentru ocuparea aceluia prin aceasta se eserie concurs.

Emolumentele:

1. Salar anual solvibil din cassa alodială 200 cor.

2. Pentru ajutorul prestat la casuri de naștere și pentru serviciul din cele dintâi 8 zile după naștere taxa de 2 cor.

3. Pentru serviciul la muieri lăuze după aceste 8 zile de fiecare zi taxa de 30 fil.

4. Pentru alte servicii afară de nașteri 20 fil.

Rugărilor de concurs sunt de a se înainta la Primăria comunală din Sadu, până în 10 Iunie 1907

Sadu, la 23 Maiu 1907.

Primăria comunală.

Biblioteca

„Reuniniei române de agricultură din comit. Sibiu”.

La librăria arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare următoarele cărți:

Nr. 1.	Ținerea vitelor, de E. Brote K	—24
„ 2.	Trifoiul, de Eugen Brote	—24
„ 3.	Prășirea pomilor, de D. Comșa	—24
„ 4.	Legea veterinară, de învățătorul Muntean	—80
„ 5.	Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	1-60
„ 6.	Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	—70
„ 7.	Statutele tovarășilor agricole	—
„ 8.	Statutele insoțirilor de credit (Raiffeisen)	—
„ 9.	Povețe pentru stărpirea gâdacilor de Maiu	—10
„ 10.	Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile), ce le face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
„ 11.	Povețe pentru apărarea împotriva gâdacilor, cari sfredelesc mugurii	—10
„ 12.	Scurtă povăuire la stărpirea șoarecilor de câmp	—10
„ 13.	Cum să îmblătim orzul de bere	—18
„ 14.	Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nic. Iosif	—70

Frumosul roman

DUȘMĂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidiecezană.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.